

Klimaatbestendigheid getoetst

KennisCentrum
Natuur en
Leefomgeving

In het project 'Klimaatbestendigheid getoetst' ontwikkelen de initiatiefnemers een klimaattoets waarmee je klimaatbestendigheid en dus de leefbaarheid van de stad kunt toetsen. Daarnaast vind kennisontwikkeling plaats.

Steden zien zich in toenemende mate gesteld voor problemen op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, mobiliteit, energievoorziening, watervoorziening en gezondheid. Omdat die problemen aan elkaar zijn gerelateerd, elkaar beïnvloeden en versterken, is er behoefte aan integrale oplossingen.

Interdisciplinaire kennis

Dat vraagt om stedenbouwkundige ontwerpen, ordeningsprincipes en technieken die meerdere knelpunten tegelijk oplossen en de stad bestand maken tegen de toenemende druk. Om knelpunten te doorgronden en oplossingen in te passen, is interdisciplinaire kennis en kunde noodzakelijk.

Dit betekent samenwerking tussen de 'grijs, groen én rode' sectoren om de stad klimaatbestendig, gezond en leefbaar te houden. Maar wanneer is een stad eigenlijk klimaatbestendig? Waar moet de inrichting van de stad aan voldoen? En wat vergt het van het aanpassingsvermogen van de samenleving? Het initiatief om hiervoor een klimaattoets te ontwikkelen komt van de gemeente Eindhoven.

Beheertoets, watertoets, klimaattoets

In Eindhoven wordt al vele jaren gewerkt met een beheertoets. Deze toets geeft de beheerders van de stad de gelegenheid om ontwerpen voor de openbare ruimte te toetsen op beheerbaarheid vóórdat het wordt aangelegd. Een ander instrument dat al jaren door waterschappen en gemeenten wordt ingezet om plannen te toetsen is de watertoets. Een klimaattoets kan op een vergelijkbare manier worden ingezet in het plan en uitvoeringsproces in de openbare ruimte, maar gaat veel verder dan de hiervoor genoemde instrumenten. Deze toets moet onder andere helpen om het klimaatbestendig ontwerpen en bouwen te stimuleren en zal 'grijs, groen en rood' gaan verbinden. Het hogere doel hierbij is dat deze toets bijdraagt aan een toekomstbestendig robuust en veerkrachtig watersysteem en een leefbare gezonde stad.

Het doel van dit project zien we als tweeledig:

1. Voor de klimaatbestendigheid en daarmee de leefbaarheid van de stad een klimaattoets 1.0 opzetten.
2. Kennisoverdracht tussen 'grijs, groen en rood' bevorderen door samenwerking tussen overheden in Brabant en kennis- en onderwijsinstellingen.

Een consortium bestaande uit de partners Tauw, Deltares, WeR, gemeenten Breda/Den Bosch/Eindhoven/Helmond/Oss/Tilburg, waterschappen Aa en Maas, de Dommel, Brabantse Delta, provincie Noord-Brabant, Citaverde en HAS Hogeschool is aan de slag gegaan met de ontwikkeling van een Klimaattoets 1.0.

De output van het project heeft geresulteerd in een tool Klimaattoets 1.0. Naast de Klimaattoets 1.0 heeft het project ook geresulteerd in een overzichtelijke Maatregelenmix voor klimaatadaptatie, een Buurtlabel waarmee op buurtniveau kan worden gemonitord hoe klimaatadaptief de buurt is, en een implementatieanalyse van klimaatadaptatie binnen stedelijke ontwikkelingen (gemeente Helmond).

Kennisontwikkeling en kennisdeling heeft met name plaatsgevonden in community of practice sessies, kennisdeeldag Weert, klimaatop klimaatstroom-Zuid en in een zestal masterclasses ter toetsing en deling van de klimaattoets.

Gemeente Eindhoven heeft inmiddels de Klimaattoets door vertaald en verankerd in hun beleid (beleidsregel 'Klimaatrobuust (her)inrichten en ruimtelijk ontwikkelen' en GRP 2019-2022, infographic 'Kansen voor de straat van de Toekomst').

De betrokken overheden hebben tijdens, maar vervolgens ook na afronding van dit project structureel zes wekelijks overleg met als agenda klimaatadaptatie. Citaverde college heeft de ontwikkelde kennis op basis van de masterclass betrokken bij de vernieuwing van het leerplan. Binnen HAS Hogeschool wordt de ontwikkelde kennis toegepast bij onderwijsmodules van de opleidingen Management van de Leefomgeving en Milieukunde.